

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri Theologi, Institutiones Morales

In Quibus Vnivers[ae] Quaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1616

40. De visitatione, qua Ecclesiastici, Pastores siue Prælati greges sibi
commissos visitare eoguntur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14007

beneficiorum. Ceterum supra dicti Auctores, tantum loquuntur de vnione, per quam beneficia vnita manent æqualiter principalia. Loquuntur enim de vnione, per quas nihil iuri episcopali detrahatur: at si beneficium vnitum alteri supprimeretur, vel extingueretur, vel alienaretur, aliquid videretur esse iuri Episcopali detractum.

Decimo quaeritur, An Capitulum possit presentare, si episcopus ipse dum viuit, presentandi ius habet? Non potest. *Sic Cardinalis in cap. Presbyteri, dist. 24. Ioan. Andrens in cap. 1. de Maiorib. Rebus, tit. de deuolut. num. 70. & ratio est, quoniam Capitulum nequit conferre: in verbo autem (conferendi) continetur presentare. Glos. in Clem. 1. de rerum permut. Item, quia conferre, & presentare in fructibus beneficii numerantur. Glos. in cap. Cum olim, de Maiorib. at fructus beneficii futuro successori referuantur, e. quia sup. de elect. in 6. & Clem. statutum, eod. tit.*

Vndecimo quaeritur, An Capitulum possit beneficia rios de se tuere, vt vulgo dicunt; hoc est, beneficium deicere, & remouere? Glos. in cap. Nullus, dist. 29. videtur negare. At Pavin. part. 2. q. 6. num. 1. & 2. testatur communem esse sententiam, id posse Capitulum, quia potest diocesim visitare, vt diximus, in eum nosos inquirere, eos punire: ergo ob rem poterit eos i beneficiis priuare.

Si roges, Nunquid etiam possit Abbatibus beneficium adimere? Respondet cum Dominico, cap. 1. de poenit. in 6. Cardinali, Clem. 2. de poenit. quest. 4. & Pavin. loco citato, non posse, quia Abbates a beneficio remouere, est causa ex numero eorum, quæ Episcopo referuntur. Poterit tamen Abbatem, vel senio confecto vel in obo laboranti adiutorem dare: sicut potest Episcopus, cap. 1. §. Si vero, de Clerico egros in sexto.

C A P. XXXIX.

Alia quaestiones, de eadem re dissoluntur.

AN Capitulum possit ius patronatus concedere his, qui fundauerint, vel adificauerint, vel dotauerint Ecclesiam? Potest, sicut potest episcopus, Gaspar Calderinus, consil. 3. de iure patron. Pavin. part. 1. quest. 10. num. 12. nam actus iurisdictionis est ius patronatus concedere, ac proinde ad Capitulum transit.

Secundo quaeritur, An Capitulum valeat cognoscere de causis feudalibus, de quibus cognosceret episcopus, si viueret? Minime, Ioan. Andreas in cap. Verum, de foro competent. & Pavin. part. 1. quest. 10. num. 14. dicit esse communem sententiam. Et ratio est, quia hoc conuenit episcopo iure speciali, non communi. Hinc etiam est, vt nequeat Capitulum facere quas vocant nouos inuestitur. s. aut veteres renouare, aut quod vocatur fidelitatis iusurandum a feudatariis recipere. Innoc. Hostien. Abba. in cap. Nihil, de elect.

Tertio quaeritur, An Capitulum cognoscere queat de causis matrimonialibus? Potest. Cardinal. Salis in cap. Veniens, de eo qui duxit in uxorem, Pavin. 1. part. quest. 10. num. 6.

Quarto quaeritur, An Capitulum succedat in his, quæ conueniunt episcopo iure delegato? Minime, quia non succedit, nisi in iurisdictione, quæ conuenit episcopo iure ordinario, vt est communis opinio in c. Cum olim, de Maiorib. Nihilominus tamen potest Capitulum iede vacante auctoritatem aliquam habere in iurisdictione, quamuis Episcopo generali et auctoritate Apostolica delegata, vbi necessarium videbitur negotium à Capitulo expediri, ita vt moram non pariat. Innoc. & Hostien. in cap. Ad abolendam, de Heret. Ioan. Monachus, de Maiorib. & obed. in 6. Paulus, Clem. 1. de Heret. Butrius & Felin. in cap. Eam re, de rescript. Pavin. parte 1. quest. 10.

Quinto quaeritur, An Capitulum possit aliquos ad honorificum Doctotis, vel Magistrum gradum promouere, sicut potest Episcopus? distinguendum est: aut ea potestas pertinet ad solum Episcopum, aut communiter ad E-

piscopum, & Capitulum. Si hoc secundum, ea manet penes Capitulum sede vacante. Si primum, tunc ea potestas, vel iure communi conuenit episcopo, vel iure speciali. Si iure communi, ad Capitulum transit, si speciali, non item. Glos. in Clem. vlt. de Magistr. Abbas, & Felin. in cap. Cum olim, de Maior. Pavin. 1. part. quasi. 6. Rebus, in pract. benefic. in de deuolut. num. 69.

Sexto quaeritur, An Capitulum succedat cum cura, & auctoritate in exequendis vltimis testatorum voluntatibus? Succedit, sic Ioan. Andrens in cap. Ioannes, de testam. & cap. 1. de Maiorib. in 6. Imola, & Card. Clem. 1. de testam. Pavin. part. 2. quest. 7. Poterit igitur Capitulum sede vacante executores testatorum compellere, vt pias defunctorum voluntates exequantur intra annum, iuxta id, quod habetur in c. Nos quidem, de testam. & Archien. Hoc an plus, Cod. de fidei commiss. Poterit etiam pauperes eligere, in quos hereditas ad hunc usum iustum distribuat, vbi nulli curatores, vel executores vltimæ voluntatis sint dati, vel ete qui eam non curent. Ioan. Calder. conf. 10. de testam. Pavin. part. 2. quest. 7. Poterit item executionis diem protogagere. Dominio in Addition. ad consilia Calderini, conf. 3. de offi. Religiosos item piarum voluntatum executores potest compellere ad reddendas rationes. Pavin. part. 2. q. 7. num. 6. Valerianam Capitulum, sede vacante, hereditatem ecclesie legatam adire: quam tamen si episcopus damnosam ecclesie inuenerit, beneficium restitutionis in integrum repudiabit. Pari ratione poterit Capitulum transigere, & compromissum facere. Pavin. parte 2. question. septima, num. 18.

Septimo quaeritur, An Capitulum succedat Episcopo in iurisdictione, quam ex consuetudine habet, puta inter laicos Ecclesiarum colonos? Succedit, Collat. mens in cap. cum olim, de Maiorib. & obed. & ibidem Panormitanus, Pavin. part. 1. quest. 9. num. 6. vers. An autem Ecclesia.

Octavo quaeritur, An Capitulum sede vacante possit vi prescriptionis acquirere, quæ sibi alioqui non competunt? Non potest, quia contra ecclesiam prescriptio non currit sede vacante. Glos. in c. 1. de prescrip. Panorm. & Felinus in c. ex transmissis, eod. tit. Rota dec. 212. in nouis, Pavin. part. 1. quest. 9.

C A P. XL.

De visitatione, qua Ecclesiastici Pastores, siue Prælati greges sibi commissos visitare coguntur.

PRI-MO quaeritur, An Præfati, siue Pastores Ecclesiarum visitare ecclesias, & populos sibi concreditos quocumque anni communi iure cogantur? Coguntur, cap. discernimus, & c. Episcopum, & c. placuit. 10. quest. 1. vnde episcopus diocesim suam visitare debet singulis annis: quod si pie legitime impeditus id implere non possit, Presbyteros, aut Diaconos probatos mutat, qui visitationis officium obeant, cap. Episcopum. 10. q. 1.

Secundo quaeritur, An prescriptio tueri se quis possit, quo minus visitetur à suo pastore, siue Prælato? Non potest, cap. Cum ex officio, de prescrip. quemadmodum, nec quemquam longi temporis prescriptio excusatum facit, ne suo Prælato parere debeat, cap. cum non liceat, de prescrip. & cap. cum inter, de consuet.

Tertio quaeritur, An visitandi ius contra Prælatum ordinarium possit quis prescribere, qui Prælatum non sit? Potest, cap. Cum ex officio, vers. & si alius, de prescrip. & Panormit. & Felin. ibid. licet is, qui prescripsit extraneus quipiam Prælatum sit, siue etiam ipsimet episcopo, quem per prescriptionem excludit subditus, Abb. & Felin. cap. cum ex officio, modo citato, quod ex proptio Prælati negligentia contingit, vt dicit Felinus eod. cap. num. 125. Quare si & is qui prescripserat, in eandem negligentiam notam incurrat, & episcopus iam vigil esse velit, poterit ius olim sua delicta intermissum, alterique ob diligentiam suam qua-

situm,

litum, noua, & recenti sua industria, & sollicitudine recuperare, quia cessasse, Episcopo negligente ius visitandi, potius quam extinctum esse creditur, *cap. irrefragabili, de offic. ordin. & Felin. ibid. & idem Felin. cap. Cum ex officio, de prescript. num. 12.* Item is, qui tales visitandi præscripsit, non aliter illo iure vii potest, quam præscriptionis ipsius angustii limites quæserint. Ex quo fit, vt si idem ipse per se, & non per alium semper visitare consueuerit, nequeat postea per alium à se substitutum visitare. Sic Anchara. in *cap. cum officio, de prescript.* quamuis Card. in eodem *cap. op. politum* sentiat. Sed Ancharam sequuntur Felin. in eod. *cap. num. 12.* & in *c. Auditus, num. 14. de prescript.* & Andreas Siculus, *c. cum contingat, num. 70. de foro comp.*

Quarto quæritur, An prælati visitare per seipsos iure cogantur? Respon. Aff. *cap. de cernimus, c. Episcopus, c. placuit, 10. q. 1.* item hoc intelligitur, nisi vel morbo, aut aliis occupationibus fuerint legitime implicati, & tunc per alios idoneos Presbyteros, vel Diaconos officium impleant, *capit. Episcopum, modo citato.* In Concil. Trident. Sess. 6. *cap. 4. de reformat.* statutum est sic, *Capitula Cathedralium, & aliarum maiorum Ecclesiarum, illorumque personarum, nullis exemptionibus, consuetudinibus, sententiis, iuramentis, concordis, que tantum suos obligent Auctores, non etiam successores, tueri se possint, quo minus à suis Episcopis, & aliis maioribus Prælatibus per seipsos solos, vel illis, quibus sibi videbitur, adiunctis, iuxta Canonice sanctiones toties quoties opus fuerit, visitari, corrigi, & emendari etiam auctoritate Apostolica possint, & valeant, & sess. 24. c. 5. de reformat.* sic ait: Patriarcha, Primates, Metropolitanæ, & Episcopi propriam diocesim per seipsos, aut si legitime impediti fuerint, per suum Generalem Vicarium, aut Visitatorem, si quotannis totam, propter eius latitudinem, visitare non poterunt, saltem maiorem eius partem, ita tamen, vt tota biennio per se, vel Visitatores suos compleatur, visitare non prætermittant.

Quinto quæritur, An Prælati Romano Pontifice inferior, cui ius visitandi competit, possit remittere visitationem suis subditis debitam? Non potest: quemadmodum, nec condonare correctionem potest, *Imo, c. cum ex officio, de prescript.* nec remississe quis visitationem videretur, etiam si dixerit se obsequia, siue vt dicunt, seruitia, sibi debita remittere, *cap. cum venerabilis, de censib.* Imo, & visitationis iteratio, quando est necessaria, ne dum visitatio prima, pacto remitti non potest.

Sexto quæritur, Quinam ius, & potestatem habeant visitandi? Respondeo, habere omnem Prælatum Ecclesiasticum, cui iurisdicção, & administratio conuenit, *cap. 1. §. Hanc, de censibus, in sexto, c. c. cum venerabilis, eod. tit. Federicus, consil. 111. & 145. Calder. consil. 10. tit. de censib. 6. Oldrad. consil. 204. Abb. c. cum Apostolus, de censibus.* Is vero, cui non competit administratio, ius visitandi non habet. *Bald. consil. 158. lib. 3. Cræuet. consil. 158. num. 13.* Quare visitare possunt, & debent iure ordinario præter Rom. Pontif. legati à latere, ex officio legationis sibi à sede Apostolica demandata, *c. cum Apostolus, de censibus.* Item Legati Pontificii, qui non sunt à latere, sed dicuntur nati, quibus legatio Apostolica competit ratione dignitatis, in qua sunt constituti, *cap. cum instantia, & c. procuraciones, de censibus.*

Quæres, An etiam visitare eodem iure debeant legati Apostolici, qui Missi, siue Nuntij Pontificij vocantur? Possunt quidem, *cap. cum instantia, & c. procuraciones, de censibus,* sed non debent, nisi visitandi onus eis sit specialiter impositum, vel nisi vrgens aliqua necessitas visitationem postulet. Hinc igitur fit, vt Patriarchæ, Primates, Archiepiscopi, & Episcopi ius habeant visitandi, & visitare ipso iure cogantur, *cap. Romana, & c. Felix, de censibus, in sexto, cap. si Episcopus, de offic. ordin. in sexto, cap. de cernimus, 10. quest. 1.*

Septimo quæritur, An Decani, Archidiaconi, Archipresbyteri, Plebani, & alij inferiores, visitandi ius habeant? Non habent, si iurisdicção careant, nisi forte longa consuetudine id iuris præscriperint, *cap. super eo, c. c. cum Apostolus, de censibus.* de his omnibus Synodus Trident. sessione 24. *cap. 3. de reformat.* sic statuit: *Archidiaconi*

autem, Decani, & alij inferiores in his Ecclesiis, ubi hæc ius visitationem exercere legitime consueuerunt, debeant quidem assumpto notario, de consensu Episcopi, deinceps per seipsos tantum visitare. Sic ibi. Quod autem Plebani iurisdicção nem habeant visitare queant, inde probatur, quod iurisdicção nem habent.

Octauo quæritur, An penes Collegia Canonicorum siue Capitula Cathedralium Ecclesiarum sit visitandi ius, & potestas? Est, vt colligitur ex *cap. si Episcopus, c. c. Ecclesia, de suppl. neglig. prælat. in 6.* quamuis aliqui dubitauerint, vt *Glossa in Clem. 1. in verbo, Capituli, de Hæret. & Ioan. Monachus in cap. Ecclesia, de suppl. neglig. Prælat. in sexto.* Communis sententia doctorum habet, vt visitare queant, quos possit episcopus iure ordinario, non autem eos, quos ex priuilegio, aut iure speciali, vel delegato visitasset episcopus: omnis enim iurisdicção Episcopalis in spiritualibus, & temporalibus, ad Capitulum transit sede vacante, *cap. in qua, c. s. cum olim, de maior. cap. 1. de institut. in 6.* nisi in casibus iure expresso vetitis. Imo aliquando Capitulum superstitit adhuc episcopo ex præscriptione, vel priuilegio visitandi ius habet: de qua re, sic Concilium Trident. Sess. 24. *cap. 3. de reformat.* Visitatores etiam à Capitulo deputandi, ubi Capitulum ius visitandi habet, prius ab Episcopo approbentur: sed non ideo Episcopus vel eo impedito, eius Visitator, easdem Ecclesias foris ab his visitare prohibeatur, cui ipsi Archidiaconi, vel alij inferiores visitationis facta infra mensem rationem reddera, & depositiones testium, ac integra acta ei exhibere teneantur: non obstantibus quacunque consuetudine etiam immemorabili, atque exemptionibus, & priuilegiis quibuscunque.

Nono quæritur, An Abbates, Priores, & alij Regularium Præfecti visitandi ius habeant? Habent, vnde possunt visitare monasteria, aliaque sibi subiecta loca, *cap. in singulis, c. cap. ea que, de stat. Monach. solent etiam in Regularium annuis, vel triennialibus conuentibus, quæ Capitula Generalia vocant, aliqui ex Conuentu Religiosi prohibeant, qui non vitorum solum, sed etiam Monialium cœnobio visitare queant, cap. in singulis, c. cap. Ea que, supra citata.*

Si quæras, An Abbatissæ, & Priorissæ, quas vocant, quæ nulli Abbatissæ superiori parent, aliaque mulieres cuiusvis tituli Præfectæ Monasterii regularium Monialium, visitare possint Monasteria, & alia loca sibi subiecta? nam alicubi sunt cœnobio Monialium, quæ sunt in potestate, & cura aliorum cœnobiorum Monialium. Possunt, quia tamen eis nefas est Monasterii claustra exire, hoc enim est illis interdicção, *cap. 1. de statu regul. in sexto.* possunt tanquam legitime impeditæ, Religiosos, probatosque viros in visitandi officio subrogare: & proinde ibi cessabit officium Ordinarii. *Archidiacon. in cap. 1. de statu regul. in sexto, & Gloss. Clem. 2. de statu monachor. in verbo alia.* quamuis, vt dicam inferius, alij sentiant, ea monasteria per Ordinarium esse visitanda.

Decimo quæritur, An episcopi possint Monialium cœnobio visitare? Respondeo, ex *Clemen. 2. de statu Monach. colligi,* huiusmodi monasteria esse in triplici differencia. Aut enim subiecta sunt episcopis, vel aliis locorum Ordinariis; Aut exempta sunt, ita vt soli Apostolica sedi proxime pateant. Aut exempta quidem sunt à potestate Ordinariorum, sed Prælati, siue Præfecti sui ordinis iuris regularibus subiecta. Si primi generis sint, possunt, & debent visitari ab episcopis, & alius ordinariis locorum, in quorum potestate & cura sunt. Si secundi generis, possunt visitari ab episcopis & aliis ordinariis, non quidem auctoritate propria, sed Apostolica sibi delegata. Si tertij generis sint, nequeunt ab episcopis visitari, sed ab iis Prælati, quibus subiecta sunt. Quid si fuerint cœnobio Monialium subiecta aliis cœnobio Monialium, à quibus regi, & gubernari solent? De hoc dicam quæstione proxime sequenti.

Vadecimo quæritur, Quinam visitari possint, & de-

beant ab Ecclesiasticis Prælati? Possunt visitari omnes Christiani, & Christianorum Principum imperio subiecti, siue Iudæi, siue Pagani, *Clemen. 1. de Iudæis*. Item omnes, siue Ecclesiastici, siue sæculares sint, ut constat ex *cap. 1. §. de inde, de consub. in 6.* & non minus priuati homines, quam Principes in alios ius, & imperium habentes. Quare ipsi etiam Reges, & Imperatores à Romano Pontifice visitari queant, tum quia totus Christianorum orbis est Summi Pontificis diocesis: *cap. Cuncta per mundum 9. q. 1.* tum etiam, quia occasione peccati corrigi à Romano Pontifice possunt: hinc est, ut Rom. Pontifex in Regni alicuius, vel imperii administratione adiutorem dare possit, ut aliquando dedit, *cap. Grandi, de suppl. negl. Prælati in 6.* & possit Reges, vel Imperatores ratione peccati à priorum cœtu submouere, sacris interdicare, regno Imperioque priuare, c. *Fundamenta, de elect. Clement. ne Romani, de iur. iuran. cap. Valentinianus, cap. tibi Domino, dist. 63, cap. Alius 15. q. 6.* Item congregationes omnes, conuentus, collegia, Societates, seu clericorum, aut laicorum confraternitates, ut vocant, Capitula, cœnobita, siue virorum siue feminarum Monialium, & loca communis pietatis extructa possunt, & debent visitari auctoritate Apostolica, si exempta sint, non exempta vero auctoritate ordinaria ab episcopis, *cap. Sopite, de consub. c. 1. §. Deinde, eod. tit. in 6. & Clem. Ascendentes, de statu Monacho.*

Quid vero, si Monialium cœnobita propriis Antistites sui ordinis viros habeant, sed ab eisdem Monialibus, puta Abbatibus, & Prioribus regi solent? An à delegatis per ipsas mulieres, an vero ab episcopis visitari debeant? Archidiaconus *cap. 1. de stat. reg. in 6.* & Ioan. Andreas, Stephan. Paulus & Glossæ in *Clem. Ascendentes, de statu Monacho.* sententiunt, visitari non posse ab episcopis, sed ab his, quos ipsæ mulieres subrogant, cum ipsis non liceat extra septa Monasterii egredi.

Quidam alii putarunt, ea visitari posse ab episcopis, & locorum ordinariis, sed prima sententia verior est. Nam cum ab episcoporum potestate, & iurisdictione sint exempta, episcopi ius ea visitandi non habent.

Duodecimo queritur, An hospitales domus sint per episcopos visitandæ? *Federicus consil. 46.* distinguit: Aut constat hospitali domum esse ordinarij auctoritate fundatam, & proinde religiosus locus habetur; & tunc per ordinarium visitari debet: Aut dubitatur, si, necne ordinarij auctoritate fundata; atque tunc, ut tradit Archidiaconus *cap. nemo, de consecr. dist. 1.* pro religioso loco habetur, quia talis esse probabiliter creditur, & proinde ordinarij visitationi subicitur. Aut nihil certi de fundatione, & auctoritate episcopali afferatur, nec vlla eius signa, vel indicia apparent, & per laicos regi, & administrationi consuevit huiusmodi hospitalis domus, & tunc quamuis non tanquam religiosus locus visitari possit ab episcopo, potest tamen tanquam locus gratia communis pietatis extructus, ne pie cause cura & administratio negligatur, c. *de Xenodochiis, de religio. dom. c. Clem. Quia contrahit eod. tit.* Quod si taceat, qui hospitali domum fundauit, vel dotauit, superstes sic, episcopus abique eius consensu visitare non potest. *Socin. in tract. de visit. num. 14.*

Decimotertio queritur, An Capella, & Oratoria priuata per episcopum visitari queant? Potest episcopus, si velitea visitare, ut discipiat utrum honorifice habeantur, & utrum sint decenti modo constructa, & ornata, etiam si ab aliquo auctoritate episcopi fundata sint: ac si perpetuum habeant sacerdotem, qui in eis celebret, vel si auctoritate episcopi erecta in ista utraque sint, tunc non secus, ac alia pia vel religiosa loca visitari ab episcop. queunt. *Lapus tract. de Hospitalia. num. 54. & Socin. de visitatione, num. 15.* De his omnibus Concilium Tridentinum *sess. 22. cap. 8. de reformat.* sic statuit: *Episcopi, etiam tanquam Sedis Apostolicæ Delegati casibus à iure concessis omnium piarum dispositionum tam in vltima voluntate, quam inter vivos sint executores, habeant ius visitandi hospitalia, Collegia quacunque, ac confraternitates laicorum, etiam quas scholas, siue quocunque*

alio nomine vocant, non tamen qua sub Regum immediata protectione sunt, sine eorum licentia, elemosynas Monis pietatis, siue charitatis, & pia loca omnia quomodocunque mancipentur, etiam si prædictorum locorum cura ad laicos pertinet, atque eadem pia loca exemptionis priuilegium sint munita; ac omnia, quæ ad Dei cultum, aut animarum salutem, seu pauperes sustentandos instituta sunt, ipsi ex officio suo iuxta sacrorum Canonum statuta cogitant, & exequantur. Non obstantibus quacunque consuetudine, etiam immemorabili priuilegio, aut statuto.

Et Sessio 7. cap. 8. de reformat. sic ait. *Locorum ordinarij Ecclesiæ quacunque quomodolibet exemptas, auctoritate Apostolica singulis annis visitare teneantur, & quod potius iure remedijs providere, ut qua reparatione indigent, reparentur, & cura animarum, si qua illis imminet, aliisque debitis obsequijs minime defraudentur; appellationibus, priuilegijs, consuetudinibus, etiam ab immemorabili tempore præscriptis, iudicium deputationibus, & illorum inhibitionibus exclusis.*

Et Sessio 21. cap. 8. Quacunque, inquit, in diocesi ad Dei cultum spectant, ab ordinario diligenter curari, atque iis, ubi oportet, prouideri æquum est. Propterea commendata Monasteria, etiam Abbatis, Prioratus, & Prepositura nuncupata, in quibus non viget Regularis obseruantia; nec non beneficia tam Curata, quam non curata, secularia, & regularia quacunque commendata, etiam exempta ab episcopis, tanquam Apostolica sedis delegatis annis singulis visitentur. Cuiusmodi idem episcopi congruentibus remedijs, etiam per sequestrationem fructuum, ut qua reuocatio indiget, aut reuocatio, restituantur; & cura animarum, si qua illis, vel eorum annexis imminet, aliisque debita obsequia recte exerceantur, appellationibus quibuscunque priuilegijs, consuetudinibus, etiam immemorabili tempore præscriptis, consuetudibus, & illorum inhibitionibus, non obstantibus. Et si in eis viget obseruantia Regularis, prouideant Episcopi paternis admonitionibus, ut eorum Regularium superiores iuxta eorum Regularium instituta debitam viuendi rationem obseruent, & obseruari faciant. Et sibi subditis in officio continent, ac moderentur. Quod si admodum, intra sex menses eos non visitauerint, vel correxerint, tunc eisdem episcopi etiam, ut delegati sedis Apostolicæ, eos visitare possint, & corrigere, prout in superioribus iuxta eorum instituta, quibuscunque appellationibus, priuilegijs, & exemptionibus remotis, & non obstantibus. Hactenus Concilium. Idem tursus *sess. 24. cap. 9. de reformat.* sic habet: *Quæ alia sub solliciti recordationi Pauli III. & nuper sub Beatissimi Domini nostri Pio IV. in hoc eodem Concilio de adhibenda ab ordinarijs diligentia in beneficiorum etiam exemptorum visitatione constituta sunt: eadem etiam in his Ecclesijs secularibus obseruentur, quæ in nullius diocesi esse dicuntur, ut ab Episcopo, cuius Cathedralis Ecclesiæ est proximior. si id constet: alioquin ab eo, qui semel in Concilio Provinciali à Prelato loci illius electus fuerit, tanquam sedis Apostolicæ delegatus visitentur, non obstantibus priuilegijs, & consuetudinibus quibuscunque etiam immemorabilibus. Item Sessio. 25. cap. 20. de regularibus, sic dicit: *Abbatibus, qui sunt Ordinum capita, ac ceteri prædictorum Ordinum superiores Episcopis non subiecti, quibus est in alia inferiora Monasteria, Prioratusque legitima iurisdictione, eodem illa sibi subdita Monasteria, & Prioratus suo quisque loco atque ordine ex officio visitent, etiam si commendata existant, quorum Ordinum suorum capitibus subsint, declarat sancta Synodus, in his, quæ alia de visitatione Monasteriorum commendatarum definita sunt, non esse comprehensa: teneantur quicunque prædictorum Ordinum Monasterijs præsent, prædicti visitatores recipere, & illorum ordinationes exequi: Ipsa quoque Monasteria, quæ sunt Ordinum capita, iuxta Sanctæ sedis, & cuiusque ordinis constitutiones visitentur. Et quamdiu durabunt huiusmodi Commenda, Priores Clausuales, aut in Prioratibus Conuentuum habentibus Superiores, qui correctiones, & spirituales regimen exercent, à Capitulis Generalibus, vel ipsorum Ordinum Visitatoribus instituantur, ceteris omnibus præfatorum ordinum priuilegijs & facultatibus, quæ ipsorum personarum, loca, & iura concernunt, firma sint, & illa.**